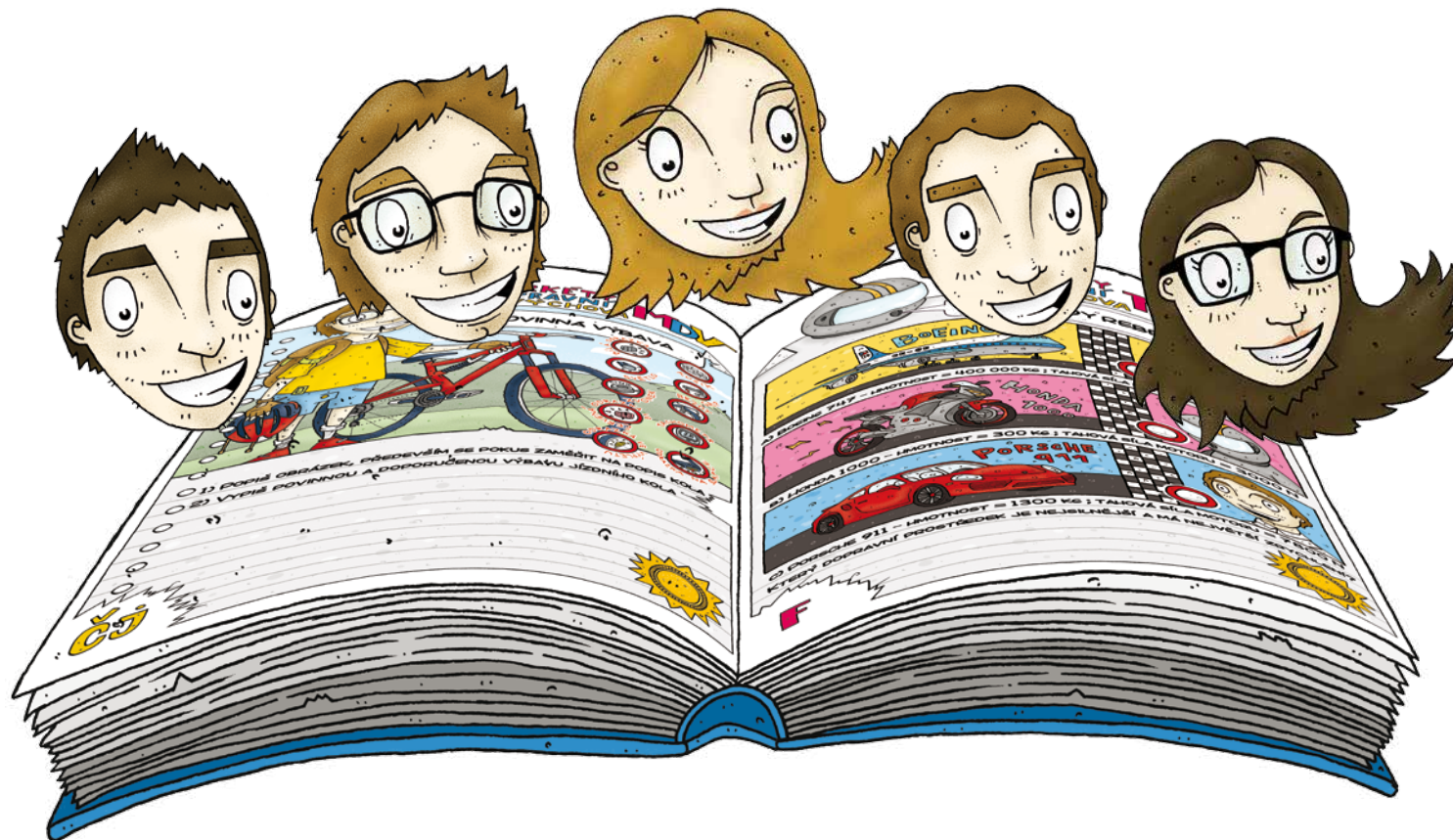

MARKÉTING DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

**UŽITEČNÉ INFORMACE Z LEGISLATIVY
PRO VÝUKU DOPRAVNÍ VÝCHOVY**

Obsah

1. Užitečné zákony pro výuku dopravní výchovy	
1.1. Základní pojmy – §2 Zákon č. 361/2000 Sb.	4
1.2. Pozemní komunikace – §4 – §7 Zákon č. 13/1997 Sb.	5
1.3. Účastníci silničního provozu – §2 Zákon č. 361/2000 Sb.	5
1.4. Vozidla s právem přednosti jízdy – §41 – §42 Zákon č. 361/2000 Sb.	5
1.5. Pravidla pro chodce – §53 Zákon č. 361/2000 Sb.	5
1.6. Přecházení – §54 Zákon č. 361/2000 Sb.	6
1.7. Chování v městské hromadné dopravě – Vyhláška č. 175/2000 Sb. a pravidla etiky	7
1.8. Pravidla pro jízdu na jízdním kole – §4, §5, §57 – §58, Zákon č. 361/2000 Sb.	7
1.9. Povinná výbava jízdního kola – příloha č. 13 vyhlášky č. 341/2002 Sb.	7
1.10. Výbava cyklisty	8
1.11. Zásady bezpečné jízdy na kole doporučení BESIP	8
1.12. Doporučená výbava na cyklovýlet doporučení Horské služby ČR	9
1.13. Cyklistická přilba doporučení Týmu silniční bezpečnosti	9
1.14. Pasažér ve vozidle – §9 Zákon č. 361/2000 Sb. + doporučení Týmu silniční bezpečnosti	11
1.15. Základní rozdělení dopravního značení	11
1.16. Snížená viditelnost	12
1.17. Reflexní materiály	12
1.18. Dopravní nehoda – §47 Zákon č. 361/2000 Sb.	12
1.19. Záznam o dopravní nehodě	13
1.20. Řidičské oprávnění skupiny AM – §80 – §86, Zákon č. 361/2000 Sb.	14
1.21. Řidičské oprávnění skupiny A1 – §80 – §86, Zákon č. 361/2000 Sb.	14
1.22. Bezpečností prvky vozidel Centrum dopravního výzkumu, v.i.i.	14
1.23. Seznam použitých zdrojů	15

1. Užitečné zákony pro výuku dopravní výchovy

Zákony související s dopravní výchovou:

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

- Jeden z nejdůležitějších zákonů z hlediska bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, který v sobě zahrnuje pravidla silničního provozu.
- Učitelé se týkají §2 – §79 (vymezují základní pojmy, stanovují pravidla a povinnosti pro různé účastníky silničního provozu, pravidla řízení silničního provozu).

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

- Upravuje podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích (registrace vozidel; práva a povinnosti osob vyrábějící, dovážející a uvádějící na trh vozidla; práva a povinnosti vlastníků a provozovatelů vozidel; práva a povinnosti STK a SME; kontroly technického stavu vozidel v provozu; výkon státní správy a státního dozoru v oblasti podmínek provozu na pozemních komunikacích).

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

- Nastavuje pravidla a povinnosti vlastníků, správců a uživatelů pozemních komunikací v oblasti užívání a hospodaření s pozemními komunikacemi.

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

- Stanovující, že na pozemních komunikacích, může provozovat vozidlo pouze ten, jehož vozidlo je pojištěno podle tohoto zákona.

Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel

- Zpracovává a upravuje příslušné předpisy týkající se získávání řidičského oprávnění (autoškoly, komisaři, profesní způsobilost řidičů, správní úřady a státní dozor).

1.1. Základní pojmy – §2 Zákon č. 361/2000 Sb.

- Účastník provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích.
- Provozovatel vozidla je vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněna vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem.
- Řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti,
- Vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj.
- Chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sáňky, dětsky kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích nebo kolečkových bruslích, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³.
- Nesmět ohrozit znamená povinnost řidiče počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí.
- Nesmět omezit znamená povinnost řidiče počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nijak nepřekážel.
- Stát znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení,
- Zastavit znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nakladu.
- Dát přednost v jízdě znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy.
- Křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatku se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci.
- Hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky.
- Přejezd pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou.
- Přejezd pro cyklisty je místo na pozemní komunikaci určené pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci vyznačené příslušnou dopravní značkou.

- Překážka provozu na pozemních komunikacích je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, např. náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace.
- Zádržný bezpečnostní systém je bezpečnostní pás nebo dětský zádržný systém (dále jen „dětská autosedačka“).
- Dětská autosedačka je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných dětí, jejichž tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm.

1.2. Pozemní komunikace – §4 – §7 Zákon č.13/1997 Sb.

Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci.

Dělí se na tyto kategorie:

- a) Dálnice – určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly.
- b) Silnice – veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, silnice tvoří silniční síť.
- c) Místní komunikace – veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce.
- d) Účelová komunikace – pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

1.3. Účastníci silničního provozu – §2 Zákon č. 361/2000 Sb.

Účastníkem provozu na pozemních komunikacích je tedy především osoba, která řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj, spolujezdec, chodec, jezdec na zvířeti, vozka, průvodce vedených nebo hnáných zvířat, osoba přibraná k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

- a) Řidič motorového i nemotorového vozidla anebo tramvaje; řidičem je i jezdec na zvířeti
– cyklista řidič nemotorového vozidla (jízdního kola), taktéž jezdec na tříkolce nebo koloběžce.

- b) Chodec – osoba, která se pohybuje či stojí v silničním provozu, dále: tlačí nebo táhne sáňky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích nebo kolečkových bruslích, vede jízdní kolo, vede motocykl o objemu válců do 50 cm³.
- c) Spolujezdec – osoba jedoucí či konající jízdu s jinou osobou.
- d) Jezdec na zvířeti – osoba pro niž přiměřeně platí povinnosti řidiče, jezdec musí jet při pravém kraji vozovky, samostatně po pozemních komunikacích smí jet osoba starší 15 let, osoba mladší 12 let musí být v doprovodu osoby starší 15 let.
- e) Vozka – řidič, který řídí potahové vozidlo, musí být starší 15 let.
- f) Průvodce vedených nebo hnáných zvířat musí být osoba starší 15 let, zvířata se smějí vést rychlostí chůze tak, aby provoz na pozemní komunikaci nebyl ohrožen a byl co nejméně omezen.

1.4. Vozidla s právem přednosti jízdy – §41 – § 42 Zákon č. 361/2000 Sb.

Vozidla, která při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívají výstražná světla modré nebo červené barvy. Mohou využívat zvláštní zvuková výstražná znamení.

Vozidla:

- a) Ministerstva vnitra používaná policií.
- b) Obecní policie.
- c) Vojenská policie.
- d) Vězeňská služba.
- e) Hasičský záchranný sbor ČR.
- f) Poskytovatele zdravotnické záchranné služby.
- g) Vládní vozidla.
- h) Celní správa, Generální inspekce bezpečnostních sborů, ozbrojené síly vojenských záchranných útvarů, důlní záchranná služba, poruchové služby plynárenských zařízení, dopravní podniky některých měst.

Dále se mohou objevit vozidla vybavené zvláštním výstražným světlem oranžové barvy, pokud by svou jízdou nebo pracovní činností ohrožovala bezpečnost provozu.

1.5. Pravidla pro chodce – §53 Zákon č.361/2000 Sb.

- Musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce.
- Jiní účastníci než chodci se na chodníku nebo stezce pro chodce nesmí pohybovat, pokud to zákon nestanovuje jinak.
- Považuje se za chodce i osoba vedoucí jízdní kolo, jezdec na kolečkových bruslích, skateboardu a podobném sportovním vybavení.
- Již není určena strana, po níž se musí chodec na chodníku pohybovat, nejlépe však doporučovat pravou stranu, aby se předcházelo kolizím.
- Osoba vedoucí jízdní kolo se po chodníku může pohybovat pouze, neohrozí-li ostatní chodce.
- Není-li k dispozici chodník, pohybuje se chodec po levé krajnici nebo co nejbližší levému okraji vozovky.
- Při chůzi po silnici smí jít vedle sebe maximálně dvě osoby, za snížené viditelnosti však nikoli, chodci musí jít za sebou.
- Na Stezce pro chodce a cyklisty nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce.
- Pokud je Stezka pro chodce a cyklisty oddělena pruhem pro chodce a pro cyklisty, musí užít chodec pruhu určeného pro chodce, do pruhu pro cyklisty smí vstoupit pouze při obcházení, vcházení nebo vycházení ze stezky a nesmí ohrozit cyklistu.
- Osoba pohybující se na invalidním vozíku nesmí ohrozit na chodníku ostatní chodce, případně se pohybuje po pravé straně vozovky.
- Mimo obec musí být chodec za snížené viditelnosti doplněn reflexními materiály.

1.6. Přecházení – §54 Zákon č.361/2000 Sb.

- Pokud je ve vzdálenosti do 50m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou „Přechod pro chodce“, „Podchod nebo nadchod“ musí chodec těchto míst využít.
- Po přechodu se chodí po pravé straně.
- Chodec se na přechodu nebo při přecházení vozovky mimo přechod nesmí zastavovat nebo zdržovat.
- Chodec musí dát přednost tramvaji a vozidlům s právem přednosti jízdy.
- Mimo přechod pro chodce je povoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose (nejkratší možnou cestou).
- Před přecházením se rozhlížíme: vlevo vpravo vlevo.

- Chodec by se měl pokusit před přecházením navázat oční kontakt s příjíždějícím řidičem.
- Rozhlížet se po celou dobu přecházení.
- Nepřecházet mezi zaparkovanými vozidly.
- Přejechod řízenými světelnými signály (semafor dvě barvy zelená/červená), chodec nesmí vstupovat do vozovky, pokud svítí červený signál.
- Rozsvítí-li se červený signál během přecházení vozovky, přecházení dokončíme, nikdy se nevracíme.
- Vozidla s právem přednosti jízdy mají přednost i v případě, že na semaforu pro chodce svítí zelený signál.
- Při přecházení železničního přejezdu nikdy nepřecházíme, bliká-li červené signální světlo, případně jsou-li dole závory.

1.7. Chování v městské hromadné dopravě – Vyhláška č.175/2000 Sb. a pravidla etiky

Zásady správného chování při cestování hromadnou dopravou předchází možným nedorozuměním, vyhoceným situacím a usnadňují plynulost provozu. Některé z těchto zásad upravuje Vyhláška č.175/2000 Sb., jiné upravuje etiketa chování při cestování hromadnou dopravou. Před zahájením samotné jízdy je nutné si pořídit cestovní doklad (jízdenku), který při nástupu řádně označíme.

- Nástup – přednost mají vždy vystupující cestující.
- Výstup – při výstupu nevstupovat do vozovky, nepřecházet vozovku v těsné blízkosti dopravního prostředku, nepřecházet vozovku před dopravním prostředkem.
- Jízda – při jízdě se vždy držet, případně se usadit, nestát v blízkosti řidiče, abychom nebránili jeho výhledu.
- Uvolnění místa – uvolňujeme místo starším lidem, případně velmi malým dětem.
- Hluk – chováme se slušně a zdvořile, snažíme se nerušit ostatní cestující a řidiče.
- Zavazadla – batoh vždy sundat ze zad, zavazadla se přepravují „na zemi“, pro objemnější zavazadla pořizujeme také cestovní doklad, dle podmínek dopravce.

1.8. Pravidla pro jízdu na jízdním kole – §4, §5, §57 – §58, Zákon č. 361/2000 Sb.

- Povinnost užít stezky pro cyklisty, jízdního pruhu pro cyklisty, je-li k dispozici.
- Po pozemní komunikaci se jezdí při pravém okraji vozovky (i koloběžka).
- Cyklisté smí jezdit jen jednotlivě za sebou.
- Cyklista smí objíždět případně předjíždět pomalu se pohybující nebo stojící vozidla.
- Na „Stezce pro chodce a cyklisty“, cyklista nesmí ohrozit chodce jdoucí po stezce.
- Na „Stezce pro cyklisty“ se mohou pochybovat i osoby na lyžích nebo kolečkových bruslích či jiném obdobném vybavení.
- Na přejezdu pro cyklisty se jezdí vpravo.
- Dítě mladší 10 let smí na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikace pouze pod dohledem osoby starší 15 let (neplatí na chodníku, cyklistické stezce, v obytné a pěší zóně).
- Cyklista nesmí jet bez držení řidičské, držet se jiného vozidla, vést za jízdy jiné jízdní kolo, psa nebo jiné zvíře.
- Cyklista mladší 18 let musí mít za jízdy nasazenou a připevněnou ochrannou přilbu.
- Cyklista musí být za snížené viditelnosti označen bílým světlometem vpředu a červenou svítilnou vzadu.
- Vede-li cyklista jízdní kolo, pohybuje se po pravé straně vozovky.
- Cyklista je považován za řidiče nemotorového vozidla §2, Zákon č. 361/2000 Sb.
- Řídit se dopravními značkami – §4, Zákon č. 361/2000 Sb.
- Dávej včas a zřetelně znamení o změně směru jízdy – §30, Zákon č. 361/2000 Sb., dále upravují §12, §16, §17, §21, §25, §30.
- Neomezují a neohrožují ostatní účastníky silničního provozu – §2, Zákon č. 361/2000 Sb.
- Na přechodu pro chodce kolo vedeme (stejná pravidla jako pro chodce).

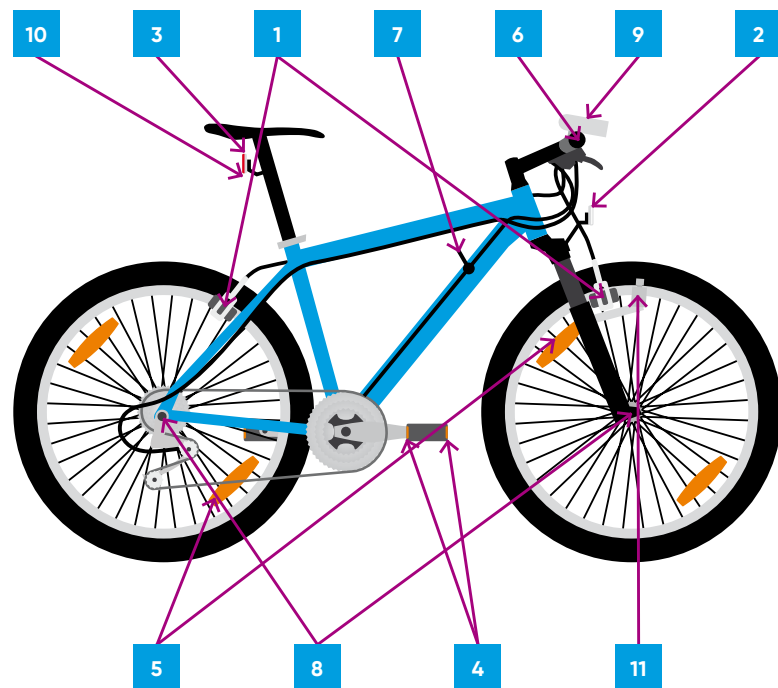
1.9. Povinná výbava jízdního kola – příloha č. 13 vyhlášky č. 341/2002 Sb.

Do povinné výbavy jízdního kola patří:

- Dvě na sobě nezávislé funkční brzdy (1).
- Přední bílá odrazka (2).
- Zadní červená odrazka (3).
- Oranžové odrazky na šlapkách kol v obou směrech (4).
- Oranžové odrazky na výpletu kola (5).
- Zaslepené konce řídítek (6).
- Zakončení ovládacích páček (7).
- Krycí matice šroubů nábojů kol (8).

Za snížené viditelnosti navíc:

- Přední bílé světlo trvalé (9).
- Zadní červené světlo trvalé nebo přerušované (10).
- Zdroj elektrického proudu (dynamo nebo baterie) (11).

1.10. Výbava cyklisty

Do povinné výbavy cyklisty patří:

za jízdy nasazená přilba schválená dle zvláštního předpisu do 18 let – §58, Zákon č. 361/2000 Sb.

Doporučená výbava cyklisty:

- Ochranné rukavice.
- Sluneční brýle.
- Reflexní doplňky.
- Za jízdy nasazená přilba starším 18 let.
- Pumpička, nářadí, náhradní duše.
- Mapa.
- Svačina a pití.
- Telefon.
- Průkaz totožnosti (občanský průkaz, průkaz mladého cyklisty, zdravotní průkaz).

1.11. Zásady bezpečné jízdy na kole doporučení BESIP

a) Dbejte na stav kola a jeho výbavu

- Odpovídající velikost kola, kolo funkční, seřízené brzdy.
- Reflexní prvky, odrazky, zvonek, nářadí a rezervní duše.
- Používejte přilbu (do 18 let věku je povinná) a ochranné brýle (proti slunci a hmyzu).
- Pitný režim.

b) Snažte se vidět a být viděni

- Odrazky (viz. povinná výbava).
- Reflexní materiál na oblečení cyklisty.

c) Vyhněte se alkoholu a omamným látkám

- Na cyklistu je pohlíženo stejně jako na řidiče motorového vozidla.

d) Vydejte se jen na cestu, kterou zvládnete

- Chodník je pouze pro chodce (výjimku mají cyklisté do 10 let věku).
- Využívat cyklostezky, cyklopruhy.
- Vyhledávat méně frekventované komunikace.

e) Buďte ohleduplní a předvídaví

- Chovat se tak, jak chceme, aby se ostatní chovali k nám
- Pozor na přijíždějící a předjíždějící vozidla.
- Předvídat chování ostatních účastníků silničního provozu.

- f) Komunikujte s okolím
 - Vždy dát včas znamení o změně směru jízdy upažením.
 - Netelefonovat, psát sms, poslouchat hudbu.
- g) Jezděte při pravém okraji a s rozestupy
 - Cyklisté smí jet pouze za sebou s dostatečnými rozestupy.
- h) Dávejte pozor na mrtvé úhly
 - Cyklista nemusí být ve zpětných zrcátkách viděn.
- i) Kolo zamykejte s rozmyslem
- j) Kolizi se zraněním nahlaste
 - Zranění nebo podezření na zranění okamžitě telefonicky nahlaste.

1.12. Doporučená výbava na cyklovýlet doporučení Horské služby ČR

Cyklistické desatero Horské služby ČR:

- Naplánuj si trasu – trasu zvol podle svých schopností, nebo podle nejslabšího ve skupině.
- Informuj se – počasí na horách se rychle mění, zjisti, jak bude, a podle toho zvol trasu a vybavení.
- Informuj – před odjezdem předej informace o zamýšlené trase a předpokládanou dobu návratu.
- Jezdi pouze po povolených cestách – jestliže je cesta legálně označena jako zakázaná, nepoužívej ji. Nepohybu se mimo značené cyklostezky.
- Znej značení cest – sleduj značení a popřípadě kontroluj v mapě, předejdeš zbloudění.
- Ovládej své kolo – jezdí tak, abys dokázal zastavit na viditelnou vzdálenost. Všude můžeš někoho nebo něco potkat. Nepřeceňuj svou technickou a fyzickou zdatnost.
- Dávej přednost ostatním – upozorni ostatní, že kolem nich projíždíš. Při míjení dostatečně zpomal a je-li to z hlediska bezpečnosti nezbytné, zastav.
- Jednej s rozmyslem – používej přilbu. Předvídej nebezpečné situace. Znej kontakty na Horskou službu nebo na Zdravotní záchrannou službu. Měj vždy nabitý a zapnutý mobilní telefon.
- Poskytni pomoc – měj s sebou lékárničku a v případě potřeby poskytni první pomoc.
- Buď ohleduplný k přírodě, lidem a majetku – při jízdě po silnici pamatujte na to, že cyklista je účastníkem silničního provozu. Vztahují se na něj

tedy ustanovení zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích – §4, Zákon č. 361/2000 Sb.

Důležité telefonní číslo na Horskou službu ČR:

+420 1210 nonstop telefonní linka

1.13. Cyklistická přilba doporučení Týmu silniční bezpečnosti

Povinnost řádně připevněné přilby na hlavě pro cyklistu platí do 18 let věku. §58, Zákon č. 361/2000 Sb.

Konstrukce skeletu přilby je z jednoho kusu polystyrenové hmoty, shora krytého vrstvou umělé hmoty. Její funkce na přilbě je udržet zlomky skořepiny při sobě v případě rozpadu. Každá přilba, která prodělala jakýkoliv náraz, musí být vyřazena z používání a to i když nejeví zřetelné známky poškození. Na přilbě může dojít k mikroskopickým trhlinkám, které nejsou pouhým okem viditelné a tak přilba ztrácí svoji účinnost v případě dalšího nárazu.

- Tvar přilby musí korespondovat s hlavou a tím zajistit řádné upevnění a pohodlné nošení.
- Pokud nosíme brýle, je nutné vyzkoušet přilbu i s nimi.
- Důležitý prvek cyklistické přilby je odvětrávání.

Pevné připevnění

- Přilba musí být na hlavě řádně připevněna.
- Přilba by měla při zatřesení hlavou, předklonění i zaklonění držet i nezapnutá.
- Přilba se nesmí posunovat směrem do čela ani do týlu, a to při jakémkoliv pohybu.
- Skrze skořepinu jsou upevněny dva pásy, které jsou vedeny na boční části hlavy kolem uší, kde tvoří písmeno „Y“. Tyto pásy jsou spojeny pod bradou sponou, která musí umožnit pohodlné nastavení a zároveň musí být lehce rozepnutelná jednou rukou. Stejně tak regulace velikosti obvodu hlavy musí umožnit jednoduché povolení či utažení jednou rukou.
- Upínací mechanismus musí být správně dotažen, kdy mezi řemínky a bradu je možné zastrčit maximálně dva prsty.
- Řemínky musí být při jízdě na kole vždy zapnuté.

Dobře zvolená velikost přilby, připevněna dotahovacím mechanismem (např. dotahovací kolečko), správně nasazena a upevněna.

Cyklistická přilba je příliš vzadu, cyklistka má odkryté čelo a nemá tak chráněný obličej.

Cyklistická přilba je příliš vpředu, cyklistce brání ve výhledu a navíc nemá chráněn zátylek.

Cyklistická přilba není správně nastavena, cyklistka má chybně seřízené upínací řemínky. Jeden řemínek by měl vést před uchem a druhý za uchem.

Cyklistická přilba je nasazena obráceně, nefunguje tedy jako ochranný prvek.

Cyklistka má špatně seřízené řemínky cyklistické přilby. Řemínky vedoucí před a za uchem by se měly setkat pod ušním boltcem. Utažení řemínků pod bradou je příliš volné. Doporučení je takové, že mezi řemínek a bradu by se měly vejít dva prsty.

1.14. Pasažér ve vozidle – §9, Zákon č. 361/2000 Sb. + doporučení Týmu silniční bezpečnosti

- Všichni cestující v automobilu musejí být připoutáni bezpečnostními pásy. Aby jejich efektivita byla maximální, je nezbytné používat bezpečnostní pásy správně a mít je správně nastavené.
 - výjimky: posádka vozidel ozbrojených sil a integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech, instruktoři autoškol, řidiči při couvání, řidiči menší 150 cm a starší 18 let, případně s posudkem lékaře, který nedoporučuje použití bezpečnostních pásů.
- Být připoután neplatí pouze pro přepravujícího se člověka, ale také pro zvířata (speciální bezpečnostní pásy nebo speciální přepravky), za což zodpovídá řidič vozidla.
- Jistota, že i veškerý náklad je dostatečně upevněný.
- Správné vedení bezpečnostního pásu vede přes pánevní kosti spodní části, přes hrudník a klíční kost v horní části.
- Bezpečnostní pás by neměl být nikde, kde se dotýká těla překroucený, aby v případě nárazu byla síla rozložena do celé plochy bezpečnostního pásu.
- Seřízení opěrky hlavy, která má funkci ochrany krční páteře – opěrka vysunuta tak, aby končila lehce nad úroveň hlavy.
- Děti do 150 cm nebo 36 kg jsou povinny používat při přepravě dětskou autosedačku, v níž budou připoutáni bezpečnostním pásem.
- Nástup a výstup z vozidla je doporučován směrem k chodníku, je-li nezbytně nutné možné i do silnice.
- Nevyhazovat předměty z vozidla.

1.15. Základní rozdělení dopravního značení

V každé skupině dopravního značení je třeba představit nejdůležitější reprezentanty. (Vyhláška č. 294/2015 Sb.)

a) Svislé dopravní značení

- Výstražné (skupina A) upozorňují na místa, kde účastník musí dbát zvýšené opatrnosti nebo kde mu hrozí nebezpečí.
- Upravující přednost (skupina P) stanovují přednost v jízdě v provozu.
- Zákazové (skupina B) ukládají účastníku zákazy nebo omezení v provozu.
- Příkazové značky (skupina C) ukládají účastníku příkazy v provozu
- Informativní značky (skupina I) – dělí se na:
 - o Zónové – (skupina IZ) označují počátek nebo ukončení určité oblasti
 - o Směrové (skupina IS) – označují směr, mohou se barevně lišit v závislosti na kategorii pozemní komunikace.
 - o Provozní – (skupina IP) – označují záležitosti týkající se provozu (jízdni pruhy, parkoviště, městské křižovatky s tramvaji).
 - o Jiné – (skupina IJ).
- Dodatkové tabulky (skupina E) doplňují informace k jiné dopravní značce.

b) Vodorovné dopravní značení (skupina V) – dopravní značky se vyznačují na vozovku nebo jinou zpevněnou část pozemní komunikace, přechodné vodorovné dopravní značky se označují žlutou barvou

- Podélné čáry.
- Příčné čáry.
- Šipky.
- Označení stání a parkovišť.
- Označení zastávek a zákazů zastavení a stání.
- Ostatní vodorovné dopravní značky.

c) Světelné a akustické signály (skupina S).

d) Dopravní zařízení (skupina Z) – dopravní zařízení uvedená v příloze č. 10 vyhlášky č. 294/2015 Sb., odrazky, které se umísťují v barvě oranžové vpravo a v barvě bílé vlevo ve směru jízdy, odrazové zrcadlo, zábradlí, svodidla, vodící stěna, vodící práh, vodící obrubník, dopravně bezpečnostní zařízení, kterými jsou zejména tlumiče nárazu a zařízení pro dopravně bezpečnostní informace.

- Pokyny policisty při řízení provozu na pozemních komunikacích

„Stůj!“
pro řidiče přijíždějící směrem
k čelu nebo zadům policisty.

„Pozor!“
pro všechny
řidiče

„Volno“
pro řidiče přijíždějící směrem
k pravému nebo levému boku
policisty

„Stůj!“
Pro řidiče přijíždějící směrem
k zadům a pravému boku policisty.

„Zpomalit jízdu!“

„Zrychlit jízdu!“

- „Volno“**
1. Pro řidiče přijíždějící směrem k levému boku policisty odbočující vpravo nebo vlevo.
 2. Pro řidiče přijíždějící směrem k čelu policisty, pokud odbočuje vpravo.
 3. Pro chodce přecházející za zády policisty.

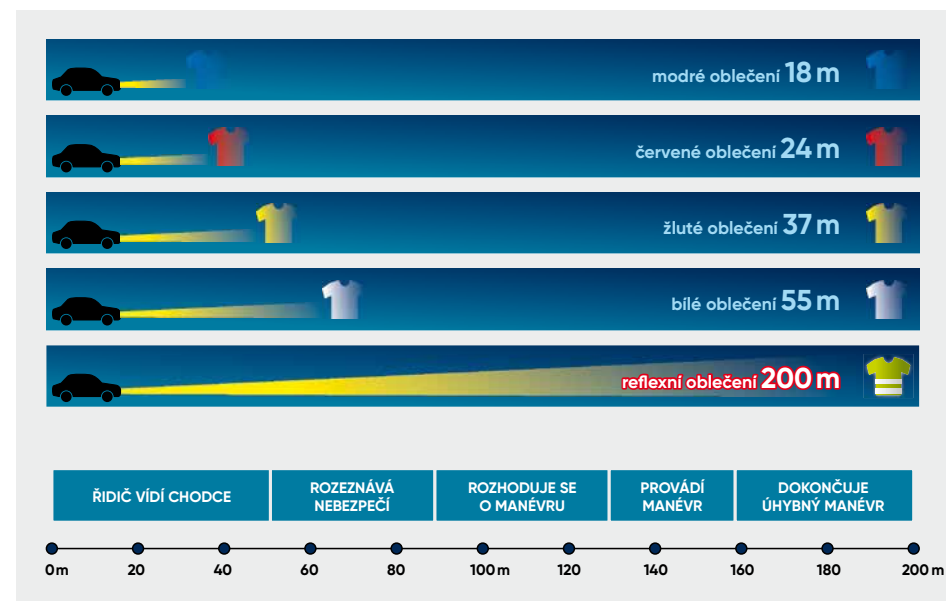
1.16. Snížená viditelnost

Situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci.

- Od soumraku do svítání.
- Mlha.
- Sněžení.
- Hustý déšť.
- V tunelu.

1.17. Reflexní materiály

Reflexní nebo retroreflexní materiály jsou speciální materiály, které dokážou odrazit dopadající světlo až na vzdálenost 200 metrů. Reflexní materiál je v noci vidět na 3× větší vzdálenost než bílé oblečení a více než na 10× větší vzdálenost než oblečení modré. Fluorescenční materiály zvyšují viditelnost za denního světla a za soumraku, ale ve tmě svou funkci ztrácejí. Nejčastější barvy jsou jasně žlutá, zelená a oranžová.

1.18. Dopravní nehoda – §47, Zákon č.361/2000 Sb.

Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

Řidič, který se účastnil dopravní nehody je povinen neprodleně zastavit vozidlo, zdržet se požití alkoholických nápojů, učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, která hrozí v důsledku dopravní nehody, spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.

Účastníci dopravní nehody jsou povinni učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody, oznámit tuto nehodu policii (v případech stanovených zákonem 361/2000 Sb., vzpp), poskytnout první pomoc a přivolat poskytovatele zdravotnické záchranné služby, došlo-li ke zranění, označit místo dopravní nehody, umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, prokázat svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, sepsat záznam o nehodě, pokud nebyla přivolána policie.

Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nad 100 000 Kč, jsou účastníci povinni tuto událost neprodleně ohlásit Policii ČR, zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření nehody (přemístění vozidel pokud si to nežádá situace např. vyproštění osoby), setrvat na místě nehody do příjezdu policie.

Předchozí odstavec platí i v případě dojde-li ke škodě na majetku třetí osoby, k poškození nebo zničení součástí nebo příslušenství pozemní komunikace, pokud účastníci sami nedokáží zabezpečit obnovení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Postup staneme-li se účastníky nebo svědky dopravní nehody:

- Obléci si výstražnou vestu ještě před vystoupením z vozidla, zjistit pohledem, co se stalo.
- Vypnout motor havarovaného vozidla a zajistit jej proti pohybu (ruční brzda, případně jiný předmět).
- Zapnout výstražná světla.
- Zajistit bezpečnost svědků dopravní nehody (např. vlastních spolucestujících), nezůstávat ve vozidle na pozemní komunikaci (např. odebrat se za svodidla pozemní komunikace).
- umístit výstražný trojúhelník (v obci ve vzdálenosti od dopravní nehody nejméně 50 m, na dálnici 100 m).

- Zjistit možná zranění osob, přímých účastníků dopravní nehody, jejich věk a zdravotní stav.
- Oznámit situaci na krizovou linku IZS.
- Poskytnout zraněným osobám první pomoc podle svých vlastních možností.
- Čekat do příjezdu příslušníků IZS.

1.19. Záznam o dopravní nehodě

U dopravních nehod, které nepodléhají oznamovací povinnosti Policii České republiky, jsou účastníci nehody povinni sepsat společný záznam o dopravní nehodě. Tento záznam musí obsahovat:

- Popis času a místa vzniku dopravní nehody.
- Popis příčiny, průběhu a následků dopravní nehody.
- Identifikaci účastníků nehody.
- Identifikaci zúčastněných vozidel.

Pro tento záznam je doporučeno využít tzv. Euroformulář záznamu o dopravní nehodě. Doporučením je tento formulář mít ve vozidle stále.

ZÁZNAM O DOPRAVNÍ NEHODĚ

Pokyny k vyplnění Záznamu a další informace naleznete na zadní straně

1. Datum nehody: _____		2. Místo: _____		3. Zranění vč. lehkého: _____	
Čas: _____		Místo: _____		ne ☐ ano ☐	
4. Věcná škoda na jiných: _____		5. Svědci: Jména, adresy, tel.: _____			
vozidlech než A a B _____		ne ☐ ano ☐			
předmětch _____		ne ☐ ano ☐			
VOZIDLO A					
6. Pojistník/pojištěný (dle dokladu o pojištění):					
PRŮJMENÍ: _____					
Jméno: _____					
Adresa: _____					
PSČ: _____ Stát: _____					
Tel./e-mail: _____					
7. Vozidlo					
MOTOROVÉ VOZIDLO			PŘÍPOJNÉ VOZIDLO		
Tov. značka, typ _____			Tov. značka, typ _____		
Rok výroby _____			Rok výroby _____		
Registrační značka _____			Registrační značka _____		
Stát registrace _____			Stát registrace _____		
8. Pojistitel (dle dokladu o pojištění):					
NÁZEV: _____					
Číslo poj. smlouvy: _____					
Číslo zelené karty: _____					
Doklad o pojištění nebo zelená karta platná od: _____ do: _____					
Pobočka (obch. zast. nebo makléři): _____					
NÁZEV: _____					
Adresa: _____					
Stát: _____					
Tel./e-mail: _____					
Je vozidlo pojištěno havarijně? ne ☐ ano ☐					
9. Řidič (dle řidičského průkazu):					
PRŮJMENÍ: _____					
Jméno: _____					
Datum narození: _____					
Adresa: _____					
Stát: _____					
Tel./e-mail: _____					
Číslo řidičského průkazu: _____					
Skupina (A, B, ...): _____					
Platnost řidičského průkazu do: _____					
10. Označte šipkou body vzájemného střetu na vozidle A →					
11. Viditelná poškození na vozidle A: _____					
14. Vlastní poznámky: _____					
15. Podpisy řidičů _____					
15. Podpisy řidičů _____					
14. Vlastní poznámky: _____					
10. Označte šipkou body vzájemného střetu na vozidle B →					
11. Viditelná poškození na vozidle B: _____					
14. Vlastní poznámky: _____					
15. Podpisy řidičů _____					
15. Podpisy řidičů _____					
14. Vlastní poznámky: _____					

1.20. Řidičské oprávnění skupiny AM – §80 – §86, Zákon č. 361/2000 Sb.

Řidičské oprávnění skupiny AM opravňuje k řízení těchto vozidel (vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km/h):

- Dvoukolová se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo s výkonem elektrického motoru do 4 kW.
- Tříkolová se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW.
- Čtyřkolová o hmotnosti v nenaloženém stavu nejvýše 350 kg se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW.

Podmíněno věkem 15 let.

Dále zdravotní způsobilostí k řízení motorových vozidel, odbornou způsobilostí k řízení motorových vozidel, má na území ČR obvyklé bydliště nebo alespoň 6 měsíců studuje, není ve výkonu sankce nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem.

1.21. Řidičské oprávnění skupiny A1 – §80 – §86, Zákon č. 361/2000 Sb.

Řidičské oprávnění skupiny A1 opravňuje k řízení těchto vozidel:

- Lehké motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 125 cm³.
- Tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW, čtyřkolová motorová vozidla o výkonu motoru do 15 kW, s hmotností v nenaloženém stavu do 400 kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru do 125 cm³.

Podmíněno věkem 16 let.

Dále zdravotní způsobilostí k řízení motorových vozidel, odbornou způsobilostí k řízení motorových vozidel, má na území ČR obvyklé bydliště nebo alespoň 6 měsíců studuje, není ve výkonu sankce nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem.

1.22. Bezpečností prvky vozidel Centrum dopravního výzkumu, v.i.i.

Prvky vozidla, jež předchází dopravním nehodám nebo snižují následky dopravní nehody. Rozdělujeme na aktivní a pasivní bezpečností prvky.

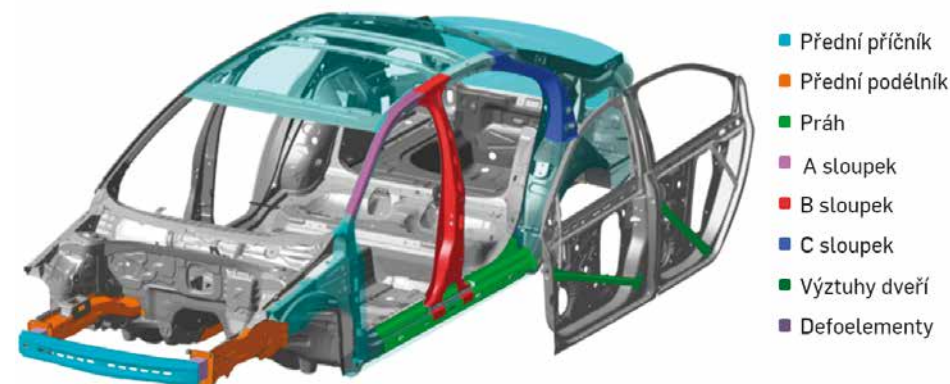
Aktivní bezpečnost vozidla:

jsou systémy, technická zařízení a vlastnosti vozu, které pomáhají zabránit nebo předejít dopravním nehodám.

- Účinné brzdy umožňující bezpečné zpomalení nebo zastavení vozidla.
- Dobrý výhled z vozidla.
- Dobré pneumatiky.
- Přesné a spolehlivé řízení.
- Kvalitní tlumiče zajišťující dostatečný kontakt pneumatik s vozovkou.
- Také osvětlení vozidla.
- Moderní elektronické systémy jako např.:
 - o ABS – zabráňuje zablokování kola při brzdění a tím ztráty adheze mezi kolem a vozovkou.
 - o ESP elektronický stabilizační systém umožňující stabilizovat automobil pomocí přibrzdění některého z kol a omezením výkonu motoru.
 - o TCS – protipokluzová regulace se zásahem brzd a motoru.
 - o ACC adaptivní tempomat, který pomocí řízení brzd a motoru udržuje bezpečnou vzdálenost od vpředu jedoucích vozidel v závislosti na tempu jízdy, jelikož umí vypočítat rychlost jejich jízdy
 - o Laneassistant systém hlídající jízdu v jízdních pruzích.
 - o Parkovací systémy .
 - o a další (asistent jízdy v kolonách, systém nočního vidění, systém k rozpoznání únavy řidiče, systémy upozornění na vozidla blížící se z boku, kontrola mrtvého úhlu, rozpoznávání dopravních značek, systém rozpoznávání chodců a cyklistů,...).

Pasivní bezpečnost vozidla:

- Slouží až v okamžiku dopravní nehody. Jde o konstrukční zařízení, jehož cílem je minimalizovat následky střetu.
- Robustní karoserie.

Zdroj: www.bezpecneesty.cz

- Deformační zóny vozidla.
- Bezpečností pásy.
- Soustava airbagů.

- dětské autosedačky

1.23. Seznam použitých zdrojů

Pavel BUŠTA, Jan KNĚŽÍNEK, Antonín SEIDEL

Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha 2011, s. 9

Pavel BUŠTA

Zákon o silničním provozu s komentářem: (ve znění 27 novel): zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Praha: Venice Music Production, 2011. ISBN 978-80-904270-2-0

Úplné znění zákona č. 13/1997 Sb., zákon o pozemních komunikacích.

Úplné znění zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

Vyhláška č. 175/2000 Sb.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.

Vyhlášky č. 341/2002 Sb., příloha č. 13.

Aktivní a pasivní prvky bezpečnosti motorových vozidel:

I. Observatoř bezpečnosti silničního provozu [online]. Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., 2015

[cit. 2017-10-09]. Dostupné z: www.czrso.cz/clanky/aktivni-a-pasivni-prvky-bezpecnosti-motorovych-vozidel

Co jsou reflexní a fluorescenční materiály?

MotoFocus.cz [online]. GoodYear, 2014 [cit. 2017-10-09].

Dostupné z: motofocus.cz/technika/5184,co-jsou-reflexni-a-fluorescencni-materialy

Cyklistické desatero:

I. BESIP [online]. [cit. 2017-10-09].

Dostupné z: www.czrso.cz/clanky/aktivni-a-pasivni-prvky-bezpecnosti-motorovych-vozidel/TSB

Deset pravidel pro pohyb cyklisty na horách:

I. Horská služba ČR [online]. Horská služba ČR [cit. 2017-10-09].

Dostupné z: www.horskasluzba.cz/cz/aktualni-informace/informace-a-pravidla/deset-pravidel-pro-pohyb-cyklisty-na-horach

Vše o cyklistických přilbách.

Na kole jen s přilbou [online]. 2017 [cit. 2017-10-09].

Dostupné z: nakolejensprilbou.cz/stranky/33/

Internetové zdroje

Bezpečné cesty [online]. Simopt, 2017 [cit. 2017-10-09].

Dostupné z: www.bezpecnecesty.cz

